

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ความคิดเห็นและความต้องการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ชื่อผู้เขียน	นาย อุทช พงษ์ พกามาศ
สาขาวิชา/คณะ/มหาวิทยาลัย	สาขาวิชานโยบายและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกริก
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ดร. เจริญวิชญ์ หาญแก้ว
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	อาจารย์ กิตติชัย รัตนะ
ปีการศึกษา	2545

บทคัดย่อ

การศึกษารังนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นและความต้องการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ กรณีศึกษาพื้นที่โดยรอบศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็คคูล-โป่งก้อนเส้า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี โดยผู้วิจัยใช้ครัวเรือนเป็นหน่วยในการวิเคราะห์ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย มีจำนวนทั้งสิ้น 197 ครัวเรือน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ การเก็บข้อมูลภาคสนาม ดำเนินการระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ – เดือนมีนาคม 2545 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาไค-สแควร์ สัมประสิทธิ์สห-สัมพันธ์ และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ ซึ่งผลการศึกษาสรุปดังนี้

จากการศึกษาความคิดเห็นและความต้องการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในครั้นนี้ วัดจากตัวแปรอิสระ 7 ตัวแปร คือระดับการศึกษา รายได้รวมของครอบครัว ขนาดที่ดินเป็นของตนเอง ระยะเวลาที่อาชีวอยู่ที่นี่ ความดีในการรวมกลุ่ม ความดีในการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็คคูล-โป่งก้อนเส้า และความรู้ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ผลการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษา รายได้รวมของครอบครัว และความดีในการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็คคูล-โป่งก้อนเส้า มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($R^2 = 0.141$, $F = 5.052$, $Sig. = 0.027$) ความดีในการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดครา-ป่ากลอนเส้า มีอิทธิพลต่อความต้องการในการมีส่วนร่วมเห็นในการมีส่วนร่วมของชุมชนท่องถิ่นในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($R^2 = 0.046$, $F = 4.649$, $Sig. = 0.034$) และความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมเห็นในการมีส่วนร่วมของชุมชนท่องถิ่นในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ยังมีอิทธิพลต่อความต้องการในการมีส่วนร่วมเห็นในการมีส่วนร่วมของชุมชนท่องถิ่นในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($R^2 = 0.181$, $F = 43.200$, $Sig. = 0.000$) โดยทั้งหมดที่กล่าวมานี้ขนาดความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูง โดยชุมชนในภาพรวมมีระดับความคิดเห็นและความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ค่อนข้างสูง

ข้อเสนอแนะ ให้มีการศึกษากลไกเรียน และฝึกอบรมให้ความรู้แก่ชาวบ้านในด้านอาชีพเสริม และให้เจ้าหน้าที่ของศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ไปพบปะชาวบ้าน เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชาวบ้าน และประชาสัมพันธ์โครงการต่างๆ ให้รับทราบกันอย่างทั่วถึง

Thesis Title	The Opinions and Needs for Public Participation of Local Communities for Natural Resources and Ecotourism Management A case study of Local Communities surrounding Jedkod-Pongkonsao Natural and Ecotourism Center Kangkoi District, Saraburi Province
Author's Name	Mr. Yoothapong Phakamas
Department/Faculty/ University	Department of Resources and Environment Policy and Management / Graduate School / Krirk University
Thesis Advisor	Ph.D. Charoenwit Hankae
Thesis Co-Advisor	Mr. Kitichai Rattana
Academic Year	2545

ABSTRACT

The purpose of the study was to investigate the Opinions and Needs for Public Participation of Local Communities for Natural Resources and Ecotourism Management case study Local Communities surrounding Jedkod-Pongkonsao Natural and Ecotourism Center Kangkoi District Saraburi Province. In this study used household as unit of analysis. Sample population consisted of 197 households. The questionairs and Interviews were used as a study tool. Data collection was conducted during February to March 2002. This data was analyzed by using Chi-square, Correlation Coefficient and Multiple Regression Analysis which the results of the study are as follows :

The primary objective of this research was to examine the opinions and needs of local people by compared with 7 dependent variables that are level of education, knowledge in the principles of natural resources and ecotourism management, total family income, size of land holding, frequency of acknowledge information about Jedkod-Pongkonsao Natural and Ecotourism Center and frequency of communities group membership of local people.

It was found that level of education, total family income and frequency of acknowledge information about Jedkod-Pongkonsao Natural and Ecotourism Center was significantly affected that opinions ($R^2 = 0.141$, $F = 5.052$, $Sig. = 0.027$). The frequency of acknowledge information was significantly relatated to the needs ($R^2 = 0.046$, $F = 4.649$, $Sig. = 0.034$). Additional, the opinions also have considerable relationship with the needs ($R^2 = 0.181$, $F = 43.200$, $Sig. = 0.000$). These have no correlation in other variables. So, we can conclude that the local communities have high level for the opinions and needs of public participation for natural resources and ecotourism management.

The local communities should be improved their knowledge by giving them some education and training about minor occupation for local communities and the operators of Jedkod-Pongkonsao Natural and Ecotourism Center should visit and communicate to local communities for good relationship.